

Beslutningsforslag nr. B 24. Fremsat den 16. november 1994 af Tom Behnke (FP), Kim Behnke (FP), Aage Brusgaard (FP) og Kirsten Jacobsen (FP)

Forslag til folketingsbeslutning

om opfordring til at trække aktstykke nr. 51 om ydelse af statsbidrag til civilingeniør Tom Lisborg tilbage fra Finansudvalget

Folketinget opfordrer udenrigsministeren til at trække aktstykke nr. 51 i folketingsåret 1994-95 tilbage fra Finansudvalget, jf. bemærkningerne til forslaget tekst.

I aktstykket søger ministeren om tilslutning

til at yde et statsbidrag på indtil 500.000 kr. til civilingeniør Tom Lisborg til dækning af dennes særlige udgifter i forbindelse med sagen vedrørende sletning af forbindelsen til et ham ukendt dødsbo.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Det følgende er en kronologisk gennemgang af hændelsesforløbet, som førte til, at Tom Lisborg i USA blev erklæret for søn og enearving efter en ubeslægtet Joseph Ritter på baggrund af et dansk dekret om, at han var søn efter Joseph Leib Ritter. Som følge af forbytningen er Tom Lisborg i Danmark juridisk søn efter Joseph Leib Ritter, mens han i USA juridisk er søn efter en ubeslægtet Joseph Ritter, og han har således juridisk 2 forskellige fædre.

Den 21. august 1959 udstedte den danske domstol Nordre Birks Civilret et dekret om, at Joseph Leib Ritter var fader til Tom Lisborg, født den 25. februar 1958 i Danmark. Ifølge dekretet var direktør Joseph Leib Ritter amerikansk statsborger, og han blev født den 19. april 1907 i Kraków, Polen, og afgik ved døden den 6. februar 1958 i New York, USA, hvor han var bosiddende på adressen 34 West 65th Street, Manhattan, New York, USA. Joseph Leib Ritter afgik ved døden på Veterans Administration Hospital på Manhattan, New York, USA.

Det er i forbindelse med den danske retssag, de fejl er opstået, som førte til forbytningen ved den amerikanske skifteret. I perioden 1958-1959 har Kgl. Dansk Generalkonsulat i New York handlet på direkte instrukser fra den danske domstol Nordre Birks Civilret i henhold til dansk lov. Forbytningen er opstået p.g.a. en fejltagelse i 1959 mellem Kgl. Dansk Generalkonsulat i New York og The Public Administrator i New York. Kgl. Dansk Generalkonsulat var eneste involverede danske myndighed, og The Public Administrator var eneste involverede amerikanske myndighed.

I forbindelse med den danske retssag anmodede den danske domstol den 28. januar 1959 Kgl. Dansk Generalkonsulat i New York om at oplyse, hvem der havde taget boet efter Joseph Leib Ritter under behandling. Den 2. februar 1959 forespurgte generalkonsulatet The Public Administrator, om man behandlede boet efter »Joseph L. Ritter«, som var afgået ved døden »den 7. februar 1959«, og som var bo-

siddende på adressen »37 West 65th Street, New York, N.Y.«. Det bemærkes, at dødsdatoen og adressen er forkert i denne forespørgsel, og at ingen af de andre personoplysninger, som generalkonsulatet havde kendskab til om Joseph Leib Ritter, er angivet i forespørgslen.

Den 3. februar 1959 svarede The Public Administrator, at man behandlede boet efter en »Joseph Ritter« af »østrig-ungarsk herkomst«, og anmodede generalkonsulatet om at oplyse, hvilken interesse man havde i dette dødsbo, og at alle henvendelser herom fremover skulle foretages med henvisning til registreringsnummer »24 967«. Det bemærkes, at The Public Administrator svarede, at man behandlede boet efter en »Joseph Ritter« og ikke efter en »Joseph Leib Ritter«.

Kgl. Dansk Generalkonsulat i New York meddelte herefter den 9. april 1959 fejlagtigt den danske domstol, at The Public Administrator havde taget dødsboet efter *Joseph Leib Ritter* under behandling, men generalkonsulatet angav ikke, at sagen blev behandlet under registreringsnummer 24 967. Registreringsnummeret indgik derfor ikke i den stævning, der efterfølgende fejlagtigt blev forkyndt for The Public Administrator.

Som følge af ovenstående fejl afgav Kgl. Dansk Generalkonsulat i New York den 15. april 1959 fejlagtigt skriftlig forklaring til den danske domstol om, at dødsboet efter Joseph Leib Ritter havde en bruttoværdi på \$ 3.000. Dette var imidlertid bruttoværdien af dødsboet efter den ubeslægtede Joseph Ritter.

Som følge af de tidligere fejl registrerede Kgl. Dansk Generalkonsulat i New York den 23. november 1959 derfor fejlagtigt Tom Lisborgs krav under registreringsnummer 24 967 i dødsboet efter den ubeslægtede Joseph Ritter i stedet for at registrere kravet i dødsboet efter faderen, Joseph Leib Ritter.

Det viser sig nu, at en person ved navn Ignacy Reginald Wistreich den 25. februar 1958 blev udpeget som eksekutor for dødsboet efter Joseph Leib Ritter, og det var denne person, som skulle have været indstævnet af den danske domstol.

Ifølge akterne fra den amerikanske skifteret og akterne fra The Public Administrator (som alle akter endnu ikke er fremskaffet fra), blev den ubeslægtede statsløse Joseph Ritter født den 23. juni 1887 i Østrig, og han afgik ved døden den 11. februar 1958 i New York, USA på sin daværende adresse 203 Eldridge Street, New York, New York, USA. Den ubeslægtede Joseph Ritter var pensioneret tidligere kastanjesælger og skopudser.

I den efterfølgende retssag, som varede fra 1960 til 1965 ved The Surrogate's Court, repræsenterede Kgl. Dansk Generalkonsulat og dets daværende advokat den mindreårige Tom Lisborg mod betaling.

Det danske dekret dateret den 21. august 1959 blev indleveret til den amerikanske skifteret den 19. august 1960 via Kgl. Dansk Generalkonsulat i New York sammen med de sidste 8 breve, Joseph Leib Ritter havde sendt til Tom Lisborgs moder, og et affidavit (garantierklæring), hvor Joseph Leib Ritter havde stillet en garanti på ca. \$ 30.000 i forbindelse med, at han ønskede, at Tom Lisborgs moder skulle rejse til USA.

I den efterfølgende retssag ved den amerikanske skifteret The Surrogate's Court fik de tidligere fejl den konsekvens, at The Surrogate's Court den 29. oktober 1965 udstedte et dekret om, at Tom Lisberg var søn og enearving efter den ubeslægtede Joseph Ritter, og derved arvede han \$ 2.756,68.

I sit dekret dateret den 29. oktober 1965 anerkendte den amerikanske skifteret, at den danske domstol havde jurisdiktion til at fastslå, hvem der var Tom Lisborgs fader, fordi faderen havde opholdt sig i Danmark i 1957, da Tom Lisborg blev undfanget. Da den amerikanske skifteret udstedte sit dekret dateret den 29. oktober 1965, anerkendte den det danske dekret dateret den 21. august 1959 som bevis for, hvem der var Tom Lisborgs fader.

På baggrund af det amerikanske dekret dateret den 29. oktober 1965 informerede Udenrigsministeriet fejlagtigt den 24. oktober 1966 Tom Lisborgs moder skriftligt om, at Tom Lisborg i USA var blevet erklæret for enearving efter sin fader Joseph Leib Ritter.

I det efterfølgende er kort gennemgået, hvilke konsekvenser forbytningen fik, og Joseph Leib Ritter og dennes families forhistorie.

I forbindelse med, at Joseph Leib Ritter blev overført fra USA's væbnede styrker i Stillehavet til den europæiske front, ændrede han den 11. februar 1944 sit navn fra Juda Leib Rittermann til Joseph Leib Ritter, og samtidig blev han amerikansk statsborger. Kun Joseph Leib Ritter og 2 af hans brødre, Selig Rittermann og Mojzesz Szaja Rittermann alias Mieczyslaw Rittermann, overlevede Anden Verdenskrig. De

2 fornavne »Mojzesz Szaja« og »Mieczyslaw« er synonyme på henholdsvis jiddisch og polsk, og efterfølgende er skiftevis anvendt det fornavn, som de respektive domstole har anvendt. Den ældste af brødrene, Selig Rittermann, blev født den 11. november 1897 i Kraków, Polen, og han afgik ved døden den 22. februar 1954 i Wolfratshausen, Vesttyskland. Mojzesz Szaja Rittermann blev født den 13. december 1901 i Kraków, Polen, og han afgik ved døden den 11. januar 1965 i Vestberlin, Vesttyskland.

Som følge af forbytningen blev Mieczyslaw Rittermann erklæret for enearving efter sin broder Joseph Leib Ritter ved The Surrogate's Court i New York, USA. Henholdsvis den 22. januar 1960 og den 27. januar 1960 blev akter fra The Surrogate's Court overført til den vesttyske skifteret Amtsgericht Tiergarten, Vestberlin, Vesttyskland, via det vesttyske general-konsulat i New York. Den 24. marts 1960 udstedte Amtsgericht Tiergarten et dekret om, at Mieczyslaw Rittermann var enearving efter sin broder Joseph Leib Ritter.

Mojzesz Szaja Rittermann blev skilt den 11. maj 1959 fra Maria født Jägermann, han havde ingen børn, og han døde uden at efterlade sig et testamente. Joseph Leib Ritter efterlod sig kun ét barn. På det tidspunkt, hvor Mojzesz Szaja Rittermann døde, var Tom Lisborg derfor hans eneste nulevende nære slægtning.

Boet efter Mojzesz Szaja Rittermann blev behandlet af skifteretten Amtsgericht Charlottenburg, Vestberlin, Vesttyskland. Den 27. august 1968 udstedte Amtsgericht Charlottenburg et dekret om, at 4 af Joseph Leib Ritters fætre, kusiner og deres efterkommere var arvinger efter Mieczyslaw Rittermann. Dekretet fra Amtsgericht Charlottenburg var baseret på akter fra Amtsgericht Tiergarten om, at Joseph Leib Ritter ikke havde efterladt sig nogen børn. Amtsgericht Tiergarten har på grund af forbytningen først i 1991 fået kendskab til Tom Lisborgs eksistens.

Som følge af forbytningen er der intet, der tyder på, at Mojzesz Szaja Rittermann har haft kendskab til Tom Lisborgs eksistens. I forbindelse med slægtsforskning fik Tom Lisborg i 1990 via en tysk advokat kendskab til, at hans farbror var afgået ved døden den 11. januar 1965.

Den arv, som Mojzesz Szaja Rittermann modtog efter sin bror p.g.a. forbytningen, er delvis blevet videregivet i forbindelse med Mojzesz Szaja Rittermanns skilsmisse, og delvis givet til organisationer af betydning for staten Israel. Arven efter Mojzesz Szaja Rittermann er gennem årene blevet fordelt på 7 velgørende organisationer og 17 fjerne slægtninge. De

F. t. beslutn. vedr. aktstykke nr. 51

fjerne slægtninge har hverken kendt Joseph Leib Ritter eller dennes familie, og de har alle arvet i god tro.

Bevillingen til »fri proces« omfatter ikke, at Tom Lisborg forsøger at få tilbagebetalt den retmæssige arv, han er gået glip af, fra de fjerne slægtninge og velgørende organisationer, der har modtaget arven som følge af forbytningen.

Forbygningen blev af Kgl. Dansk Generalkonsulats advokat i New York opdaget i perioden marts-april 1991. Tom Lisborg og dennes moder har som følge af det brev, de modtog fra Udenrigsministeriet den 24. oktober 1966, lige indtil marts-april 1991 fejlagtigt troet, at Tom Lisborg i USA var blevet anerkendt som søn og enearving efter sin fader Joseph Leib Ritter.

Det er endnu ikke fastslået, hvorfor Tom Lisborg og dennes familie først blev gjort bekendt med forbygningen i perioden marts-april 1991. I kraft af de åbenlyse forskelle i personoplysninger for de 2 personer er det muligt entydigt at fastslå, at der er tale om 2 forskellige personer, blot ved at gennemlæse sagens akter. Der er endnu ikke foretaget en uvildig undersøgelse af sagen.

Tom Lisborg og dennes familie var både uden mindste skyld i, at forbygningen opstod og i, at der ikke blev gjort opmærksom på den. Beslutningsforslaget vedrører en personsag af moralsk og etisk karakter, og forslaget er baseret på den holdning, at det er en menneskeret, at Tom Lisborgs korrekte familiemæssige forhold i.h.t. det danske dekret af 21. august 1959 fremgår af alle de dekreter, der er udstedt af alle de domstole, der har behandlet boet efter Tom Lisborgs biologiske fader og dennes broder.

Forbygningen er uden kendt fortilfælde i USA, Tyskland og Danmark.

Det skønnes ikke, at det i USA og Tyskland juridisk er muligt at adskille, at Tom Lisborg bliver erklæret for henholdsvis søn og enearving efter sin fader, eller at Tom Lisborg bliver erklæret for henholdsvis nevø og enearving efter sin farbror. Det skyldes, at den domstol, hvor forbygningen er opstået i USA, er en skifteret, og at de deraf følgende fejl også er opstået ved skifteretter.

Tom Lisborg har siden 1991 haft omfattende omkostninger i forbindelse med opklaring af hændelsesforløbet og tiltag til at rette fejlene. Disse omkostninger skal Tom Lisborg have fuld kompensation for.

En dansk advokat er bl.a. påkrævet, fordi en række forhold afgøres efter dansk lov. Det gælder forhold ved den amerikanske skifteret, og muligvis også forhold ved de 2 tyske skifteretter. Ud over at koordinere sagen er formålet med en dansk advokat også, at denne skal varetage kommunikation med danske

myndigheder, udenrigstjenesten m.v., således at Tom Lisborg ikke fortsat skal være tvunget til at bruge en stor del af sin tid på denne sag, en sag som indtil nu har varet over 12 år, og som i alt har strakt sig over mere end 36 år.

Ifølge akter ved Amtsgericht Charlottenburg var en eller flere europæiske skifteretter også involverede i behandling af dødsboet efter Joseph Leib Ritter og dennes broder. Bevillingen til »fri proces« omfatter også rettelsen af fejlene ved disse europæiske skifteretter på samme vilkår som rettelsen af forbygningen ved de allerede kendte skifteretter.

Informationsansøgninger omfatter bl.a., at staten fremskaffer kopi af alle akter vedr. Lisborg-sagen både fra generalkonsulatets daværende advokat Alfred J. Bedard, fra The Public Administrator og fra alle andre amerikanske myndigheder, der har været involveret i retssagen, og at staten lokaliserer alle andre europæiske skifteretter, der har været involveret i behandlingen af dødsboet efter Joseph Leib Ritter og denne broder. Informationssøgninger omfatter også, at staten lokaliserer og fremskaffer kopi af alle akterne fra den domstol, hvor Joseph Leib Ritter blev skilt den 29. juni 1949, fordi disse akter både kan bidrage til at finde de europæiske skifteretter, der er involveret i sagen, og fordi disse akter kan bidrage til at forhindre, at Tom Lisborg mister rettigheder efter Joseph Leib Ritter og dennes familie. Informationssøgninger omfatter endvidere, at Tom Lisborg har ret til at anmode staten om at fremskaffe kopi af historiske akter fra amerikanske og fra europæiske arkiver om Joseph Leib Ritter og dennes familie, som Tom Lisborg finder vil være af betydning for rettelsen af forbygningen og dens konsekvenser, og at staten har betydning til at imødekomme disse anmodninger. Fremskaffelsen af akter fra europæiske arkiver kan eksempelvis ske med assistance fra Rigsarkivet.

Aktiv støtte til Tom Lisborg omfatter bl.a., at staten rekonstruerer akterne fra Kgl. Dansk Generalkonsulat i New York vedr. Lisborg-sagen 1958-1966.

Bemærkninger til forslaget tekst

Det er forslagsstillernes opfattelse, at udenrigsministerens aktstykke ikke lever op til de anvisninger, Folketinget har givet (jf. beslutningsforslag nr. B 77, folketingsåret 1993-94, Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 7612 og 8378 og tillæg A, sp. 7415) med hensyn til at yde Tom Lisborg den fornødne bistand i forbindelse med sagen omkring rettelse af det forbyttede faderskab.

Hvis udenrigsministerens aktstykke, som er optrykt som bilag til dette beslutningsforslag, skal leve

op til partiernes tilkendegivelser ved 1. behandlingen af B 77, er følgende ændringer ønskelige:

Ad aktstykkets afsnit a

Ordene »statsbidrag på indtil kr. 500.000« ændres til: »statsbidrag på indtil kr. 1.300.000«, og dette beløb forhøjes tilsvarende alle andre steder i aktstykket. Endvidere ændres ordene »sletning af forbindelsen til et ham ukendt dødsbo« til: »rettelse af forbytning af faderskab«.

Ad aktstykkets afsnit b

I første afsnit udgår sætningen: »Om arvekravet ville være opnået, er vanskeligt at vurdere, bl.a. fordi faderen kort før sin død, men efter at have fået kendskab til sin danske forlovedes graviditet, oprettede et testamente til fordel for sin broder«.

Sætningen: », at den fejlagtige registrering kan slettes, hvorefter alene den danske dom fra 1959 udtrykker, hvem der er hr. Tom Lisborgs fader«, ændres til: »rettelse af forbytning af faderskab«.

Følgende afsnit indsættes efter første afsnit:

»Tom Lisborg bevilges »fri proces« til, at forbytningen bliver rettet ved alle de domstole, der har behandlet boet efter Joseph Leib Ritter, og som har behandlet boet efter Joseph Leib Ritters afdøde broder Mojzesz Szaja Rittermann, hvilket også omfatter de tiltag, der måtte være nødvendige for at sikre, at Tom Lisborg ikke mister rettigheder efter sin fader, Joseph Leib Ritter, eller dennes familie, mens rettelsen af forbytningen pågår. Rettelsen af forbytningen omfatter bl.a., at Tom Lisborg bliver erklæret for søn af sin biologiske fader, Joseph Leib Ritter, ved skifteretten i New York, USA, jf. dansk dekret af 21. august 1959, og at fejlen ved skifteretten i Berlin, Tyskland, der behandlede boet efter Joseph Leib Ritter, bliver rettet på baggrund af et revideret amerikansk dekret, og at fejlen ved skifteretten i Berlin, Tyskland, der behandlede boet efter Mojzesz Szaja Rittermann, bliver rettet på baggrund af et revideret amerikansk dekret og på baggrund af det danske dekret af 21. august 1959.

Bevillingen til »fri proces« inkluderer følgende 3 punkter:

- 1) At Tom Lisborg selv har tilladelse til straks at udpege de advokater, som skal repræsentere ham, og at det bl.a. omfatter en amerikansk advokat, en tysk advokat og en dansk advokat, hvor sidstnævnte skal koordinere sagen og også varetage kommunikation med danske myndigheder og udenrigstjenesten om sagen.

- 2) At Tom Lisborgs advokater får fuld handlefrihed m.h.t. gennemførelsen af retssagerne og til at foretage informationssøgninger samt til at fremskaffe, gennemgå og oversætte de akter, som advokaterne finder er af betydning for rettelsen af forbytningen og dens konsekvenser. Tom Lisborg har ret til at anmode om, at staten uden beregning assisterer Tom Lisborg med informationssøgninger, med henvendelser til lokale myndigheder samt med fremsendelse og oversættelse af dokumenter i forbindelse med rettelsen af forbytningen og dens konsekvenser. Staten har bemyndigelse til at imødekomme disse anmodninger.
- 3) At det omfatter rejseomkostninger inklusive hotel og diæter i.h.t. statens takster, så Tom Lisborg selv kan udpege de advokater, der skal repræsentere ham, så Tom Lisborg og dennes moder kan gennemgå sagen med disse advokater samt afgive vidneforklaring ved retsmøderne, og så Tom Lisborg kan deltage i disse retsmøder. Rejseomkostningerne afholdes inden for rammerne af den danske advokatsalær.«

I 2. afsnit udgår i 2. pkt. ordene »og at den mest sandsynligt beror på The Public Administrator«.

I oversigten over udgifter ændres

- »Informationssøgning . . . . . ca. kr. 23.000« til:
- »Informationssøgning . . . . . ca. kr. 58.000«, og
- »Advokatsalær ved sletning af registrering i det forkerte bo (\$ 5.000) . . . . . ca. kr. 31.000« ændres til:
- »Advokatsalær til rettelse af forbytningen i USA (\$ 70.000) . . . . . ca. kr. 428.000«, og efter denne sætning tilføjes:
- »Advokatsalær til rettelse af forbytningen i Tyskland (DM 50.000) . . . . . ca. kr. 196.000« samt
- »Salær til dansk advokat til kommunikation, koordinering m.v. inkl. rejseomkostninger . ca. kr. 200.000«, samt sætningen:
- »Statsbidraget er en rammebevilling, hvilket indebærer, at omkostninger inden for de enkelte grupper kan omrokeres«.

På aktstykkets side 1, nederste linje, jf. bilaget, udgår sætningen »ikke vedrører sletning af registrering i det forkerte bo, men«, og i stedet indsættes: »vedrører«.

På aktstykkets side 2, 2. afsnit, udgår sætningen »og at der ikke har kunnet konstateres at være begået fejl af danske statslige myndigheder«, og i 3. afsnit udgår sætningerne »Det har ikke hidtil kunnet udelukkes, at skifteretten i New York i forbindelse med en sag mod det forkerte bo vedrørende sletningen kan kræve, at også det rette bo skal sagsøges. I givet fald vil Retsudvalget igen drøfte sagen, og«, og efter »består således« indsættes ordet: »en«.

Efter aktstykkets side 2, 3. afsnit, indsættes følgende sætning: »I givet fald vil det eller de nødvendige aktstykker, der skal til for at finansiere alle omkostninger til »fri proces« for Tom Lisborg, til at rette forbytningen uden at Tom Lisborg skal afholde omkostninger i forbindelse hermed, hurtigst muligt blive

fremSAT, og aktstykket vil blive udformet på en sådan måde, at der ikke opstår forsinkelser ved rettelsen af forbytningen p.g.a. manglende økonomiske bevillinger selv under ugunstige vilkår.«

I aktstykkets side 2, 4. afsnit, ændres i 3. pkt. »200.000 kr. lavere« til: »600.000 kr. højere«.

Forslagsstillerne ønsker med nærværende beslutningsforslag at opfordre udenrigsministeren til at trække det fremsatte aktstykke nr. 51 tilbage fra Folketingets Finansudvalg. Såfremt beslutningsforslaget vedtages, skal udenrigsministeren fremsætte et nyt aktstykke, der følger de herover angivne retningslinjer.

51

Udenrigsministeriet. København, den 26. oktober 1994.

- a. Udenrigsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der inden for rammer fastsat af Folketingets Retsudvalg ydes hr. civilingeniør Tom Lisborg et statsbidrag på indtil kr. 500.000 til dækning af dennes særlige udgifter i tilknytning til sagen om sletning af forbindelsen til et ham ukendt dødsbo.

Udgiften søges afholdt inden for Udenrigsrigsministeriets driftsbevilling, § 06.11.01. Udenrigstjenesten.

- b. I 1958 døde hr. Lisborgs fader, Joseph L. Ritter, i New York. Næsten samtidig døde en mand ved navn Joseph Ritter, ligeledes i New York. Hr. Lisborg, der blev født uden for ægteskab i Danmark kort efter faderens død af dansk moder, fik ved dansk dom i 1959 fastslået, at han var søn af Joseph L. Ritter. Ved anmeldelse af den danske dom og krav på kapitaliseret børnebidrag blev de to dødsboer forvekslet, således at anmeldelse skete i det forkerte bo, nemlig Joseph Ritters. Dermed mistede hr. Lisborg muligheden for at gøre krav gældende i boet efter sin fader og efterfølgende efter faderens familie. Om arvekravet ville være opnået, er vanskeligt at vurdere, bl.a. fordi faderen kort før sin død, men efter at have fået kendskab til sin danske forlovedes graviditet, oprettede testamente til fordel for sin broder. Endvidere medførte forvekslingen, at hr. Lisborg i dag er registreret i skifteretten i New York som søn af en ham ubeslægtet mand. Denne registrering er under alle omstændigheder til stor følelsesmæssig gene for hr. Lisborg, og Folketingets flertal har ved 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 77 den 24. marts 1994 udtrykt tilslutning til, at der ydes et statsbidrag til, at den fejlagtige registrering kan slettes, hvorefter alene den danske dom fra 1959 udtrykker, hvem der er hr. Tom Lisborgs fader.

Hvornår og hvordan forvekslingen opstod, har det ikke været muligt entydigt at fastslå, ligesom det ikke har kunnet fastslås, at nogen dansk eller amerikansk myndighed gennem sin medvirken har kunnet pålægges ansvaret herfor. De senest fra The Public Administrators arkiver fremkomne dokumenter bestyrker dog den i Udenrigsministeriets Juridiske Tjenestes notat af 24. januar 1994 anførte vurdering, at fejlen er opstået i begyndelsen af 1959, og at den mest sandsynligt beror på The Public Administrator. Allerede af den grund ydes statsbidraget ud fra rent kulancemæssige betragtninger.

I Retsudvalgets behandling af sagen har følgende udgifter været inddraget:

Advokater i Tyskland og Polen	ca. kr. 56.000
Rejseomkostninger Tyskland, Polen og Israel	ca. kr. 50.000
Porto, telefon, telefax	ca. kr. 45.000
Informationssøgning	ca. kr. 23.000
Gebyrer til Udenrigstjenesten	ca. kr. 3.000
Foreløbig betaling til advokat i USA	ca. kr. 33.000

Ovenstående udgifter, der skriftligt er oplyst af hr. Lisborg, vedrører perioden indtil 24. marts 1994. Hertil kommer:

Udestående salærkrav fra advokat i USA (\$ 18.000)	ca. kr. 110.000
Advokatsalær ved sletning af registrering i det forkerte bo (\$ 5.000)	ca. kr. 31.000
Tilbagebetaling af arv med renter fra forkert bo (vurderes nu til \$ 8.600)	ca. kr. 53.000

På baggrund af Folketingets tilkendegivelser i forbindelse med 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 77 den 24. marts 1994 samt Retsudvalgets senere drøftelser anses det for rimeligt, at de ovenfor opstillede udgifter dækkes af staten, uanset at flere udgiftspunkter ikke vedrører sletning af registreringen i det forkerte bo, men undersøgelser af slægt-

skabsforhold og forfølgelse af muligt arvekrav afholdt før den 24. marts 1994. Det forudsættes, at hr. Lisborg kan dokumentere eller sandsynliggøre de omhandlede udgifter. Der forudses samlet at kunne blive tale om en udgiftsramme på op til 500.000 kr., idet bemærkes, at flere udgiftspunkter er anslåede og eventuelt kan blive større.

Det er i Folketinget og i Retsudvalget fremhævet, at betalingen sker pr. kulance i be-
tragtning af de helt enestående omstændigheder i sagen, og at der ikke har kunnet konstateres at være begået fejl af danske statslige myndigheder.

Det har ikke hidtil kunnet udelukkes, at skifteretten i New York i forbindelse med en sag mod det forkerte bo vedrørende sletningen kan kræve, at også det rette bo skal sagsøges. I givet fald vil Retsudvalget igen drøfte sagen, og der består således mulighed for, at der ved eventuelle yderligere sagsomkostninger må fremlægges endnu et aktstykke i sagen.

Det bemærkes, at sagen tidligere har været fremlagt for Finansudvalget i akt. nr. 324 af 31. maj 1994, hvis endelige behandling afventede besvarelsen af en række spørgsmål fra henholdsvis Finansudvalget og Retsudvalget. Ved udgangen af folketingsåret 1993-94 bortfaldt akt. nr. 324. Nærværende aktstykke indeholder en udgiftsramme, der er 200.000 kr. lavere end det i akt. nr. 324 indeholdte, hvilket foruden ændrede kursforhold skyldes, at en foreliggende indstilling vedrørende tilbagebetaling af arv med renter fra det forkerte bo, jf. ovenfor, indebærer en væsentlig reduktion i forhold til det tidligere skønnede, ligesom der er set bort fra et udlæg i sagen fra generalkonsulatet i New York på ca. \$ 5.600.

c. Sagen forelægges Finansudvalget nu med henblik på, at registreringen i det forkerte bo kan slettes hurtigst muligt.

e. Under henvisning til foranstående anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at der i indeværende finansår kan anvendes et beløb på indtil kr. 500.000 til at søge registreringen af hr. Lisborg som søn og arving efter en ham ubeslægtet mand slettet i New York m.v., således at der på lov om tillægsbevilling for finansåret 1994 afholdes 500.000 kr. over § 06.11.01 Udenrigstjenesten (driftsbevilling).

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

NIELS HELVEG PETERSEN

Til Finansudvalget.